

עת"א 24520/07/20 - אכרם גראד נגד שירות בתי הסוהר מחוז צפון

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 24520-07-20 גראד נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

בפני	כב' השופט יוסף בן חמו
העותר	אכרם גראד
נגד	
המשיב	שירות בתי הסוהר מחוז צפון

פסק דין

בפני עתירת אסיר נגד החלטת הקצין המוסמך אשר החליט ביום 26.4.2020 על הפקעת עבודות השירות של העותר.

העותר נדון לעונש מאסר של 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות במסגרת תיק 6295-12-18.

העותר מבקש להורות על ביטול ההחלטה המנהלית, וכן להורות למשיב לחשב את יתרת התקופה שנותרה לו לריצוי.

העותר טוען כי התייצב לריצוי עונשו כנדרש ביום 10.3.2019, הוא הוצב לביצוע עבודות תחנת משטרת שפרעם. ביצע עבודות שירות במשך חודש ימים עד אשר נתגלה סכסוך בינו לבין השוטר האחראי ובעקבות כך הועבר העותר למקום עבודה אחר, בית ספר לשוטרים שליד שפרעם.

העותר טוען עוד כי ביצע שם עוד 3 חודשי עבודות שירות, אולם בגלל מצבו הכלכלי הוא ביקש העברה למקום אחר, לעמותת בית הקשיש בשפרעם על מנת לחסוך בהוצאות נסיעה, אולם הממונה החליט להעבירו לתחנת המשטרה במשגב.

העותר טוען כי המשיך וביצע חודש נוסף של עבודות שירות עד אשר קיבל הודעה מנציג הממונה בחודש מאי 2020 להפסיק את עבודות השירות ולהתייצב לשימוע. השימוע נערך לו בחודש פברואר 2020 והוחלט על הפסקת עבודות השירות. לטענתו, הוא זומן לשימוע מאחר ונהג להחסיר ימי עבודה, אך לאחר השימוע המשיך להתייצב בתחנת המשטרה עד אשר עבודתו הופסקה, בשל התפשטות מגפת הקורונה ולבקשת המשטרה. לדבריו, הוא קיבל שיחת טלפון בחודש יוני 2020, בה עודכן כי עליו להתייצב לריצוי יתרת עונש המאסר בפועל בבית הסוהר קישון. העותר ביקש לשלוח לו ההחלטה המנהלית על ההפסקה של עבודות השירות אך הוא לא קיבל את ההחלטה.

העותר טוען כי ההחלטה על הפסקת עבודות השירות הינה שרירותית ובלתי מידתית, בשים לב לעובדה שהוא ריצה את מרבית העונש.

מתברר שהעותר הגיש את העתירה רק לאחר שנעצר והתחיל לרצות את עונש המאסר. העתירה הוגשה באיחור רב ולאחר שחלף המועד. עובדה זו לא צוינה ע"י העותר בעתירתו.

המשיבה מבקשת לדחות את העתירה. לטענת המשיבה ההחלטה ניתנה כדין, הינה סבירה. המשיב נתן הזדמנויות רבות לעותר לבצע את עבודות השירות בטרם הוחלט על הפסקה מנהלית של עבודות השירות.

העותר התייצב לראיון קליטה לצורך תחילת ריצוי עבודות השירות ביום 10.3.2019. במסגרת הראיון הוסברו לו זכויותיו וחובותיו כעובד שירות. העותר חתם על טופס הראיון בחתימת ידו.

מיד בסמוך לתחילת ריצוי עבודות השירות החל העותר להיעדר, ללא הצדקה, לעיתים תכופות מהעבודה ללא אישור ובניגוד להוראות המשיב.

העותר זומן לשתי שיחות בירור שנערכו לו ביום 8.5.2019 וביום 11.11.2019 בהם הוסברה לו חובתו להתייצב לביצוע עבודות השירות, כמו כן הוזרה העותר בתום השיחות כי המשך הפרת תנאי השירות עלולה לגרום להחלטה מנהלית להפסקת ביצוע עבודות השירות.

בשיחת הבירור שנערכה לעותר ביום 11.11.2019 ולאחר שטען לקשיים כלכליים, הוצע לו לעבור למקום עבודות שירות המתבצעות במשמרת ערב, אך הוא סירב. בתום שיחות הבירור הוא זומן לשימוע שנקבע לו ליום 15.1.2020. העותר לא התייצב לשימוע. נערך דיון בהיעדרו למרות שעל פי הנתונים היה הייתה המלצה להפסקת עבודות השירות, הוחלט לזמן את העותר לשימוע נוסף. העותר זומן ליום 5.2.2020, לשימוע השני.

לשימוע שנערך ביום 5.2.2020 התייצב העותר, הוא טען כי יש לו קושי לבצע את עבודות השירות בשל מצוקה כלכלית ואישית. מחישוב תקופת עבודות השירות שביצע העותר התברר כי עד למועד השימוע הוא נעדר מעבודתו במשך 117 ימים, ולמעשה התייצב לעבודה רק 80 ימים. יתרת תקופת המאסר שעל העותר לרצות בעקבות הפסקת ההחלטה המנהלית הינם 67 יום. ההחלטה על הפסקת עבודות השירות התקבלה ביום 26.4.2020 וביום 3.5.2020 נשלחה לעותר ההחלטה בדואר רשום. העותר לא אסף את דבר הדואר על אף שהושארו לו שתי הודעות מסניף הדואר שעליו לאסוף את דבר הדואר. דבר הדואר נשלח לעותר לכתובת אותה מסר ולפיכך למרות הימנעותו מלקבל את דבר הדואר, למרות שתי הודעות שניתנו לו, יש לראות בכך משלוח ומסירה כדין. באותו יום - 3.5.2020 שוחח המפקח על עבודות השירות עם העותר והודיע לו על דבר ההחלטה להפסקת עבודות השירות וגם מסר לו כי הודעה נשלחה אליו בדואר רשום. בנוסף לכך שלח המפקח על עבודות השירות עותק של החלטה לעותר לטלפון שלו, כמו כן הסביר לו כי זכותו לערער על ההחלטה בתוך 14 יום. התרשומת בדבר הקשר עם העותר ותוכן השיחות איתו צורפה כנספח יא' לכתב התשובה.

למרות ההחלטה בדבר עבודות השירות, נעשה מאמץ חריג נוסף לבוא לקראת העותר והוצע לו להתייצב להמשך עבודות שירות ביום 3.6.2020. העותר לא התייצב. הרשמת מטעם הממונה התקשרה לעותר ביום 8.6.2020, מסרה לו כי קיימת החלטה על הפסקה מנהלית שעותק ממנה נשלחה אליו בדואר, ציינה שהממונה טרם פנה למשטרה וטרם הוגשה תלונה על אי התייצבותו של העותר לריצוי עונש המאסר. הרשמת באה לקראת העותר בנוסף לכך כשהודיעה לו שהיא מאפשרת לו 14 ימים נוספים להגשת עתירה נגד ההחלטה.

למרות כל האמור העותר לא התייצב. לפיכך הוגשה למשטרה תלונה על הפרת הוראה חוקית. בעקבותיה נעצר העותר והחל בריצוי מאסרו. רק לאחר שנאסר, הגיש את העתירה.

המשיבה טוענת כי המועד להגשת העתירה חלף. העתירה הוגשה באיחור.

לגופו של עניין ההחלטה מוצדקת. נותנו לאסיר מספר הזדמנויות לפניו משורת הדין אך הוא לא השכיל לנצלן, נעדר לעיתים דחופות מעבודתו. הנסיבות האישיות של העותר נלקחו בחשבון ולכן הגישה כלפיו הייתה לפניו משורת הדין.

גיליון ההתייצבות של העותר לביצוע עבודות השירות - גיליון ממוחשב, צורף כנספח לעתירה.

בבירור שנערך לעותר ביום 5.8.2019 בגין היעדרויות ללא אישור לא הכחיש העותר את היעדרותו, דבריו בבירור היו: "קשה לי, אני רוצה שתעזור לי לסיים את ע"ש, אני מפרנס יחיד." העותר הוזהר לאחר שהביע חרטה והתחייב להתייצב לעבודות השירות.

בבירור שנערך לו ביום 11.11.2019 בשל אי התייצבותו במקום העבודה ולאחר ששיחת הבירור הראשונה לא הועילה, אמר העותר: "אני לא יכול לבצע עבודות שירות כל החודש, אין לי כסף בבית." בתום הבירור זומן העותר לשימוע. עורכת השימוע ציינה כי מדובר בעובד שנעדר מספר רב של ימים ניתק קשר עם המפקח, נערכו איתו שיחות בירור ואזהרה ולמרות שזומן כדין לשימוע, לא התייצב.

ההמלצה הייתה להפסקת עבודות השירות, למרות זאת זומן העותר לשימוע נוסף וזאת לאחר שהממונה הגיע למסקנה כי נפלה טעות בנתונים העובדתיים. בשימוע השני שנערך לו טען העובד: "אני אב לשלושה ילדים קטנים, אשתי לא עובדת, אני המפרנס היחיד, אין לי לחם לילדים, צריך להתפרנס, הולך לעבוד, מביא כמה שקלים לבית והולך לעבודות שירות". במהלך השימוע נשאל העותר האם הוא יוכל להתייצב לעבודות השירות והאם הוא יוכל למצוא פתרון למצוקה והוא השיב שהוא לא יכול שיש לו קושי. התרשמות עורך השימוע הייתה שהעותר לא יוכל להמשיך לבצע את עבודות השירות.

בית המשפט מאפשר לנאשם שהורשע ונגזר שדינו למאסר לבצע עבודות שירות רק לאחר שהנאשם מביע את הסכמתו לביצוע עבודות השירות ולקבלת הפריבילגיה הניתנת לו.

מאסר שבית המשפט מאפשר לרצותו בדרך של עבודות שירות הינו מאסר לכל דבר ועניין.

הפריבילגיה לרצות את העונש בעבודות שירות לא הייתה ניתנת לאסיר לו היה טוען שאין באפשרותו לבצע את עבודות השירות. ביצוע עבודות השירות איננו "תכנית כבקשתך" התלויה ברצונו הטוב של הנאשם.

לא ניתן להשלים עם מצב שנאשם ירצה עבודות שירות בקצב ובאופן שהוא מוצא לנכון. קיימת חובה לבצע את עבודות השירות ברציפות ובאופן תקין.

משלא עמד העותר בתנאי עבודות השירות ולאור היעדרויות רבות שנמשכו גם לאחר שנותנו לו הזדמנויות ולאחר שהממונה היתרה בו, לא מצאתי פגם בהחלטה המנהלית.

בית המשפט המנהלי אינו יושב כערכאת ערעור על החלטת הקצין המוסמך אלא בודק את סבירותה. טענותיו של העותר בדיון שבקשתו היא הינה יותר על בסיס הומאני לאור נסיבותיו עלתה במסגרת גזר הדין ועלתה במסגרת השיקולים של הממונה על עבודות השירות ולאחר מכן של הקצין המוסמך שהחליט על הפסקתן.

לאור כל האמור אני מורה על דחיית העתירה.

הממונה ישוב ויבדוק את יתרת התקופה לריצוי ויגיש הודעה על כך לשב"ס עם עותק לתיק בית המשפט.

ניתן היום, ב' אב תש"פ, 23 יולי 2020, בהעדר הצדדים.